

A nyelvtanok CHOMSKY féle hierarchiája

	A típusban megengedett szabály alak		Normál forma A, B, C, D ∈ N és a ∈ T	Ekvivalenciák, speciális alakok	
0. típus	$p \rightarrow q$	$p \in (T \cup N)^*N((T \cup N))^*$ $q \in (T \cup N)^*$ (azaz p-ben van legalább egy nyelvtani jel) mondatszerkezetű nyelvtan	$A \rightarrow a$ $A \rightarrow B \quad A \rightarrow BC$ $AB \rightarrow AC \quad AB \rightarrow CB$ $AB \rightarrow B$ $S \rightarrow \epsilon$ KES	Tétel: Minden $G=(N,T,P,S)$ generatív grammatikához megkonstruálhatunk egy vele ekvivalens $G'=(N',T,P',S)$ generatív grammatikát úgy, hogy P' egyetlen szabályának bal oldalán sem fordul elő terminális szimbólum.	
1. típus	$u_1Au_2 \rightarrow u_1vu_2$ és $S \rightarrow \epsilon$ KES szabály	$A \in N,$ $u_1, u_2 \in (T \cup N)^*$ $v \in (T \cup N)^+$ (azaz $v \neq \epsilon$) környezetfüggő nyelvtan	$A \rightarrow a$ $A \rightarrow B$ $A \rightarrow BC$ $AB \rightarrow CD$ $S \rightarrow \epsilon$ KES Kuroda normál forma	$p \rightarrow q$	A szabály 0-s típusú, azaz: $p,q \in (T \cup N)^*$ és p-ben van legalább egy nyelvtani jel, továbbá $\ell(p) \leq \ell(q)$ hosszúság nemcsökkentő nyelvtan Tétel: Minden hossz-nemcsökkentő grammatika környezetfüggő nyelvet generál.
2. típus	$A \rightarrow q$	$A \in N$ $q \in (T \cup N)^*$ környezet független nyelvtan	$A \rightarrow BC$ $A \rightarrow a$ $S \rightarrow \epsilon$ KES Chomsky normál forma	$A \rightarrow u_1Bu_2$ $A \rightarrow u$	$A, B \in N,$ $u, u_1, u_2 \in T^*$ lineáris grammatika (egy speciális 2-es típusú nyelvtan)
3. típus	$A \rightarrow uB$ $A \rightarrow u$	$A, B \in N$ $u \in T^*$ reguláris nyelvtan	$A \rightarrow aB$ $A \rightarrow \epsilon$ 3-as normál forma	$A \rightarrow Bu$ $A \rightarrow u$	$A, B \in N, u \in T^*$ bal-lineáris grammatika Tétel: Minden bal-lineáris grammatika 3-as típusú nyelvet generál. A reguláris nyelvtant jobb-lineárisnak is hívják.

T – terminális ábécé, N – nyelvtani jelek ábécéje, $T \cap N = \emptyset$, S ∈ N, kezdőjel

KES (Korlátolt Epsilon Szabály) ha a nyelvtanban van epsilon jobb-oldalú szabály, akkor az csak $S \rightarrow \epsilon$ alakú lehet, ahol S a kezdőjel és ez az S nem fordulhat elő szabály jobb oldalán. (Csak az üres szó előállításához használható a szabály.)

Tétel: $\mathcal{L}_0 \supset \mathcal{L}_1 \supset \mathcal{L}_2 \supset \mathcal{L}_3$